

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma

KHALL 19.11.2024 § 218

Kunnanjohtaja

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnanvaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiselle turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvio ja -suunnitelma koostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman laatiminen on perustunut voimassa oleviin kuntastrategiaan, elinvoimaohjelmaan, laajaan hyvinvointikertomukseen sekä talouden tasapainottamisohjelmaan. Kunnan tekemät omaisuusjärjestelyiden vaikutukset näkyvät merkittävänä sijoitusomaisuutena, tulevina investointeina sekä vahvana taseena. Kunnan peruspalvelut turvataan, tulevaisuuteen investoidaan ja investoinneilla pidetään laajasti alueen elinvoimaa yllä.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2025 yhteensä 13,2 milj. euroa. Toimintakulujen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2025 yhteensä -53,2 milj. euroa. Henkilöstökulut ovat suurin kuluerä -29,6 miljoonaa euroa. Kunta-alan nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Sopimuksen piirissä ovat kaikki kuntien ja kuntayhtymien palkansaajat. Laskennallisia palkankorotuksia on tehty vuoden 2025 talousarvioon 1,6 % . Rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu arvio Loisteelta saatavista osingoista, sijoitusvarallisuuden tuloutuksista sekä kunnan tämänhetkisen lainakannan korkokulut ja johdannaisopimusten rahoituskulut.

Kunnan investointimenot lähtevät laskemaan talousarviovuonna 2025 ja tavoitteena on, että suunnitelmavuosien investoinnit asettuvat poistojen tasolle tai niiden alle. Merkittäviä, vuonna 2025 edistettäviä ja toteutettavia elinvoimakokonaisuuksia ovat Sote-keskus I ja kunnallistekniikan saneeraukset. Kunnan tulopohja rakentuu pääsääntöisesti verotuloista ja valtionosuuksista. Kunta ei pysty rahoittamaan kaikkia investointeja omalla tulorahoituksellaan,

vaan suurin osa rahoituksesta tapahtuu velkarahoituksella ja sijoitustoiminnan tuotoilla.

Kunnan taloutta tarkastellessa korostetaan kuntakonsernin näkökulmaa kuntalain mukaisesti. Sotkamon kuntakonsernin rakenne on vuonna 2025 on nykyisen kaltainen ja uusien, vuonna 2024 aloittaneiden yhtiöiden, toimintaa pyritään kehittämään ja vahvistamaan talousarvio- ja suunnitelmavuosien aikana.

Vuoden 2025 talousarvion keskeiset luvut ovat:

Tuloslaskelma

Toimintatuotot	13 219 121 €
Toimintakulut	-53 206 179 €
Toimintakate	-39 987 058 €
Verotulot	31 012 000 €
Valtionosuudet	7 931 790 €
Rahoitustuotot ja -kulut	2 412 317 €
Vuosikate	1 369 049 €
Poistot	-5 793 280 €
Tilikauden alijäämä	-4 424 231 €

Rahoituslaskelma

Investointimenot (brutto)	-12 938 000 €
Tulot investointeihin	709 000 €
Myyntivoitot (brutto)	650 000 €
Investointimenot (netto)	-11 579 000 €
Antolainasaamisten muutos	0 €
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000 €
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 005 423 €
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 000 000 €

Vuonna 2025 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan -4,4 miljoonaa euroa alijäämäinen, vuonna 2026 -1,35 miljoonaa euroa alijäämäinen ja vuonna 2027 -5 351 euroa alijäämäinen.

Vuoden 2025 investoinnit ovat bruttomääräisesti yht. 12,9 milj. euroa.

Uutta pitkäaikaista lainaa suunnitellaan otettavaksi vuonna 2025 yhteensä 20 milj. euroa, vuonna 2026 yhteensä 23 milj. euroa ja vuonna 2027 yhteensä 16 milj. euroa. Lyhytaikaisen lainan vähennyksen suunnitellaan olevan 10 milj. euroa vuonna 2025 sekä 9 milj. euroa vuonna 2026. Kunnan kokonaislainamäärän arvellaan olevan vuonna 2025 yht. 90,1 milj. euroa.

Kokouksessa esitellään talousarvion valmistelun tilanne toimialueittain sekä ehdotus investoinneiksi taloussuunnitelmakautena vuodet 2025–2027.

Oheismateriaali on luottamustoimihenkilöiden luettavissa sähköisen kokouksen puolella.

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh. 044 750 2111 tai mika.kilpelainen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman valmistelun tilanteen ja jatkaa talousarvion käsittelyä seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa 10.12.2024.

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jani Komulainen siirtyi etäyhteydelle klo 15.36.

Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Merja Ojalampi, tekninen johtaja Harri Helenius, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren, controller Leena Malinen ja toimialasihteeri Nina Hilonen toimivat asiantuntijoina ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

KHALL 10.12.2024 § 225

Talousarviossa on huomioitu Kestävä Kuntatalous -ohjelman mukaiset toimenpiteet.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2025 yhteensä 13,2 milj. euroa. Toimintakulujen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2025 yhteensä -53,2 milj. euroa. Henkilöstökulut ovat suurin kuluerä -29,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 talousarvion keskeiset luvut ovat:

Tuloslaskelma

Toimintatuotot	13 252 921 €
Toimintakulut	-53 168 375 €
Toimintakate	-39 915 454 €
Verotulot	31 012 000 €
Valtionosuudet	7 931 790 €
Rahoitustuotot ja -kulut	2 412 317 €
Vuosikate	1 440 653 €
Poistot	-5 429 034 €
Tilikauden alijäämä	-3 988 381 €

Rahoituslaskelma

Investointimenot (brutto)	-12 938 000 €
Tulot investointeihin	709 000 €
Myyntivoitot (brutto)	650 000 €
Investointimenot (netto)	-11 829 000 €

Antolainasaamisten muutos	0 €
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000 €
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 005 423 €
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 000 000 €

Vuonna 2025 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan -3,99 miljoonaa euroa alijäämäinen, 2026 vuonna -352 490 euroa alijäämäinen ja 2027 vuonna 1,35 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1) esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman.

2) valtuuttaa talousjohtajan ja kunnanjohtajan tekemään lopulliseen talousarviokirjaan mahdolliset vähäiset tekniset korjaukset ja muutokset.

Kunnanhallitus

Puheenjohtajan esityksestä talousarvio 2025 ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma esiteltiin seuraavassa järjestyksessä: kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, controller Leena Malinen, tekninen johtaja Harri Helenius, sivistysjohtaja Merja Ojalampi, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanvaltuuston III varapuheenjohtaja Sami Kilpeläinen saapui etäyhteydeltä kokoukseen paikalle klo 17.53.

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja määräsi pidettäväksi tauon klo 19.03-19.18. Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi, että ennen taukoa läsnä oleviksi merkityt henkilöt ovat edelleen läsnä kokouksessa.

Ympäristö- ja teknisen toimialan käyttötalouden määrärahoista keskusteltaessa Pentti Vihanto esitti Riikka Huotarin kannattamana, että talousarvion 2025 yksityistieavustuksiin ehdotettu 830 000 euron määräraha pidetään 730 000 eurossa kunnanhallituksen 19.11.2024 päättämän Kestävä kuntatalous -ohjelman mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, koska kunnanjohtajan ehdotuksesta oli tehty poikkeava kannatettu ehdotus. Äänestystavaksi hyväksyttiin yksimielisesti nimenhuutoäänestys.

Äänestysmenettelyksi hyväksyttiin yksimielisesti, että ne jotka kannattavat kunnanjohtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Pentti Vihannon ehdotusta äänestävät EI.

Suoritettua äänestyksessä kunnanjohtajan ehdotus sai kuusi (6) ääntä (Pia Härkönen, Hannu Korhonen, Piia Määttä, Sakari Seppänen, Pinja Toivanen, Juho Lukkari) ja Pentti Vihannon ehdotus sai kolme (3) ääntä (Pentti Vihanto, Riikka Huotari, Jani Komulainen).

Puheenjohtaja totesi kunnanjohtajan ehdotuksen yksitiesavustuksien 830 000 euron määrärahasta 2025 talousarvioon tulleen esitykseksi kunnanvaltuustolle.

Pentti Vihanto ja Riikka Huotari ilmoittivat eriävästä mielipiteestä heti äänestyksen jälkeen. Puheenjohtajan pyynnöstä Pentti Vihanto ja Riikka Huotari jättivät eriävään mielipiteeseen kirjalliset perustelut pöytäkirjaan liitettäväksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja määräsi pidettäväksi tauon klo 20.34.-20.39. Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi, että sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja tekninen johtaja Harri Helenius ovat poistuneet kokouksesta klo 20.34, muut ennen taukoa läsnä oleviksi merkityt henkilöt ovat edelleen läsnä kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että controller Leena Malinen, tekninen johtaja Harri Helenius, sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren olivat asiantuntijoina asian käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen.

Kunnanhallitus päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

KVALT 17.12.2024 § 96
876/02.02.00/2024

Kunnanhallitus
Ehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto
Päätös

Puheenjohtajan ehdottamana puheenvuorot ennen yleiskeskustelua pidettiin seuraavassa järjestyksessä: Kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, controller Leena Malinen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Juho Lukkari.

Valtuustoryhmien puheenvuorot seuraavassa järjestyksessä:

Jani Komulainen, Keskustan valtuustoryhmä
Riikka Huotari, Kokoomuksen valtuustoryhmä
Jouko Korhonen, Sotkamon vasemmisto
Hannu Korhonen, Sotkamon Perussuomalaiset
Sami Kilpeläinen, Kristilliset
Antti Kela, Antti Kelan valtuustoryhmä

Ryhmien puheenvuorojen jälkeen toimialojen puheenvuorot:
Sivistysjohtaja Merja Ojalampi, tekninen johtaja Harri Helenius ja hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren.

Keskustelun aikana Sami Mähösen esitti Riikka Huotarin kannattamana Talousarvio 2025 ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelmien palauttamista valmisteluun yksityistieavustusten osalta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksestä äänestystavaksi nimenhuutoäänestyksen. Valtuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksestä äänestysesityksen. Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Sami Mähösen ehdotusta äänestävät EI.

Suoritettussa äänestyksessä kunnanhallituksen ehdotus sai kaksikymmentäyksi (21) JAA-ääntä, Sami Mähösen ehdotus viisi (5) EI-ääntä ja lisäksi annettiin yksi TYHJÄ-ääni.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Sami Mähönen ilmoitti eriävästä mielipiteensä heti päätöksenteon jälkeen. Puheenjohtajan pyynnöstä Mähönen jätti eriävään mielipiteeseen kirjalliset perustelut.

Äänestyspöytäkirja ja eriävän mielipiteen perustelut pöytäkirjan liitteinä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi klo 13.54 - 14.10. Tauon jälkeen hallinto- ja henkilöstöjohtaja totesi läsnäolijat.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Harri Helenius poistui kokouksesta klo 16.50.